

SweFinTechs remissvar på SOU 2025:60 "En starkare fondmarknad"

Om SweFinTech

The Swedish Financial Technology Association ("**SweFinTech**") är en branschförening för svenska fintechbolag som samlar 100 bolag inom fintechbranschen med syfte att stärka det svenska finansiella ekosystemet och skapa en välfungerande marknad för svenska fintechbolag. Våra medlemmar utgörs av företag inom betalningar, krediter, crowdfunding, investeringar med mer.

Övergripande ansats:

Vi instämmer i behovet av robusta verktyg för likviditetshantering (LMT) för att stärka investerarskyddet och den finansiella stabiliteten. Vi vill dock belysa de särskilda omständigheter som gäller för fondandelsfonder och matarfonder och argumentera för att regelverket bör medge en större flexibilitet i utformningen av LMT-krav för dessa strukturer.

För det första, en strikt och identisk tillämpning av LMT-krav på både underliggande fonden och en fondandelsfond/matarfond skapar en problematisk dubbelreglering. Det kan leda till att investerarna belastas dubbelt – exempelvis via swing-pricing eller utspädningsavgift i båda fonderna – utan att något ökat skydd uppnås. Med beaktande av verktygens komplexitet kan man anta att deras administrering kommer att medföra betydande kostnader. Sådan kostnad blir särskilt relevant om samma verktyg ska dubbeldubbanvändas i fondandelsfonder/matarfonder. Att lägga samma börda på en nivå där den inte tillför skydd är ineffektivt.

För det andra, en dubbel tillämpning av likviditetshanteringsverktyg skapar en ökad komplexitet och minskad transparens. Investerare får en mindre klar bild av vilka mekanismer som gäller och när de aktiveras, vilket kan minska förtroendet snarare än att öka det. Det medför också att fondandelsfonder behandlas hårdare än direktinvesteringar, trots att riskexponeringen i realiteten är densamma, vilket strider mot principen om strukturell likabehandling. Detta då den direkta investeraren i en fond endast omfattas av de verktyg som tillämpas i den fonden, medan investerare i en fondandelsfond riskerar att möta två lager av verktyg: först i den underliggande fonden och därefter i fondandelsfonden. Konsekvensen blir att samma likviditetsrisk hanteras två gånger och att investeraren i praktiken kan belastas dubbelt med kostnader eller begränsningar (till exempel swing pricing eller inlösenstopp), utan att den faktiska risken är större än för en direktinvestering. På så sätt uppstår en obalans mellan olika fondtyper, där fondandelsfonder framstår som mindre attraktiva trots att de inte medför en högre riskprofil.

För det tredje, fondandelsfonder fungerar huvudsakligen som genomströmningsinstrument, där likviditetsriskerna primärt hanteras av den underliggande fonden. Därför bör det vara tillräckligt att feeder-fonden säkerställer, genom löpande uppföljning och rapportering, att underliggande fond har

robust LMT-hantering. Detta är mer ändamålsenligt och proportionalitetsanpassat än att föra över samma verktyg till nästa nivå.

Finansinspektionen har i sin [kartläggning av fondandelsfonder från 2018](#) identifierat förbättringsområden med syfte att stärka konsumentskyddet vid investering i denna typ av produkter. Finansinspektionen framhåller särskilt vikten av att fondförvaltare på ett tydligt och transparent sätt kan motivera samt informera om avgifterna i fondandelsfonder. Enligt Finansinspektionen är detta av särskild betydelse då avgiftsstrukturen för dessa produkter generellt är mer komplex än för traditionella fonder.

För det fjärde, matarfonder används ofta i syfte att ge konsumenter tillgång till fonder som annars inte är öppna för allmänheten. Det kan exempelvis röra sig om fonder med höga trösklar för investering eller fonder som enbart riktar sig till institutionella kunder. I praktiken innebär detta att konsumenter i dagsläget endast kan ta del av sådana investeringsstrategier genom att investera via en matarfond, vilket medför en dubblering av avgiftsstrukturen. Mot denna bakgrund skulle det kunna göras gällande att principen om likabehandling riskerar att åsidosättas, då konsumenter inte ges samma möjligheter som institutionella aktörer att få del av dessa investeringar på jämförbara villkor.

Avslutningsvis, förutsatt att underliggande fonder har robust LMT-hantering, bör fondförvaltare av fondandelsfonder/matarfonder ges en ökad flexibilitet att utforma sin LTM-uppsättning. Detta skulle kunna innebära att huvudansvaret för LTM-hantering ligger på den underliggande fonden och kravet på fondandelsfonden primärt bör vara genom robust due diligence och löpande uppföljning säkerställa att de underliggande fonderna har en adekvat och fungerande LTM-hantering. På så sätt hanteras den faktiska likviditetsrisken vid källan. Därefter bör det för fondandelsfonden/matarfonden finnas en möjlighet att anpassa en anpassad uppsättning av LTM-verktyg som komplement. Exempelvis skulle det kunna vara tillåtet att använda två kvantitativa verktyg (såsom inlösenräddningar och uppskjuten inlösen) i kombination. Detta ger fondandelsfonden effektiva verktyg att hantera storskaliga utflöden på sin nivå, utan att behöva applicera prisjusteringsmekanismer (som swing pricing) som redan tillämpas i det underliggande ledet och därmed "dubbelbeskatta" investeraren. En sådan flexibel modell skulle säkerställa att regelverkets skyddssyfte uppnås utan att skapa ineffektivitet, onödiga kostnader och en strukturell nackdel för en viktig fondkategori. Genom att fokusera kontrollen och uppföljningen på de underliggande fondernas LMT-hantering, i kombination med anpassade verktyg på fondandelsfondsnivå, skapas en mer proportionerlig, transparent och ändamålsenlig lösning.

Roslana Cederhage
Generalsekreterare
SweFinTech